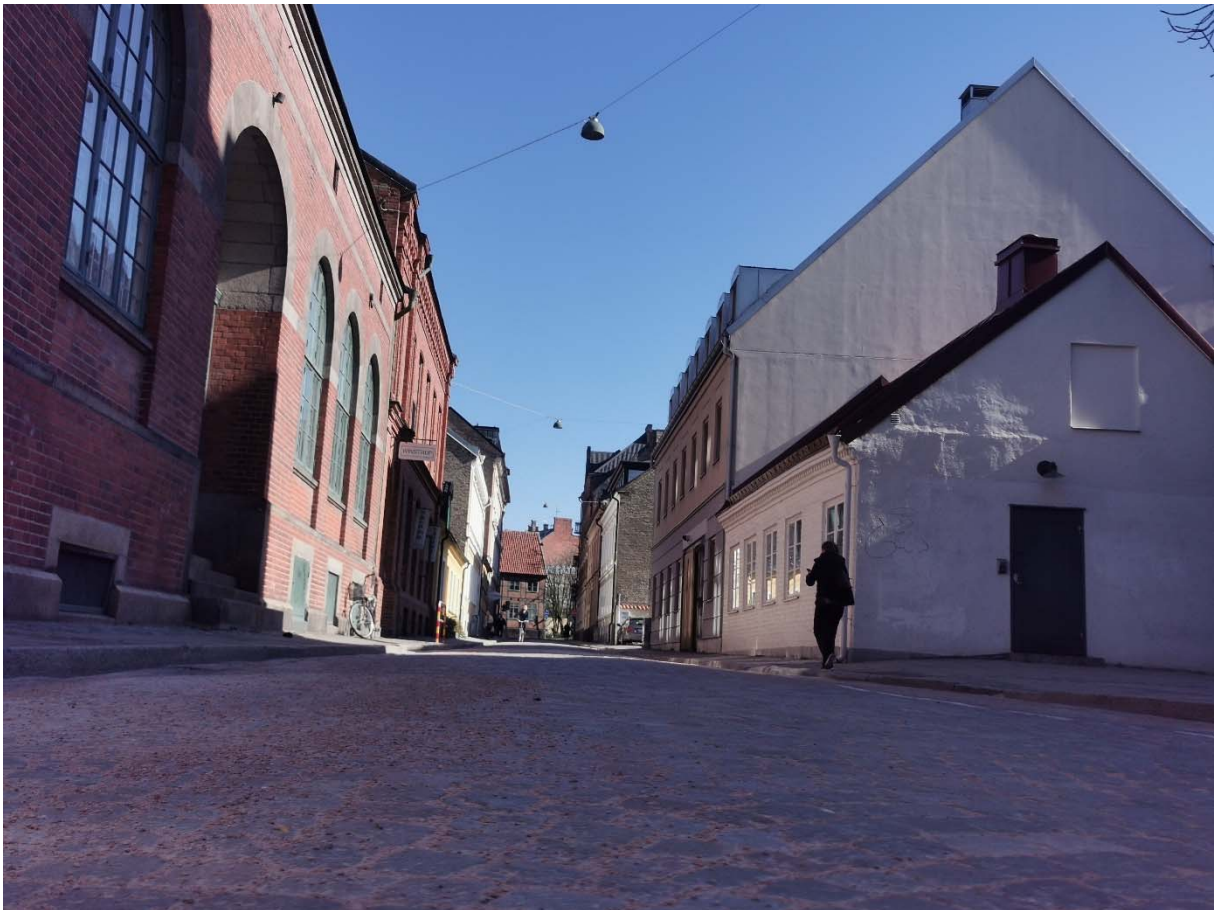

Lund 73:1

Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459
Lunds stad och kommun, Skåne län
Arkeologisk schaktningsövervakning, Eltel Networks AB 2017–2018
Krister Kåm Tayanin

Titel: Lund 73:1
Författare: Krister Kàm Tayanin
Kulturmiljörapport: 2022:13

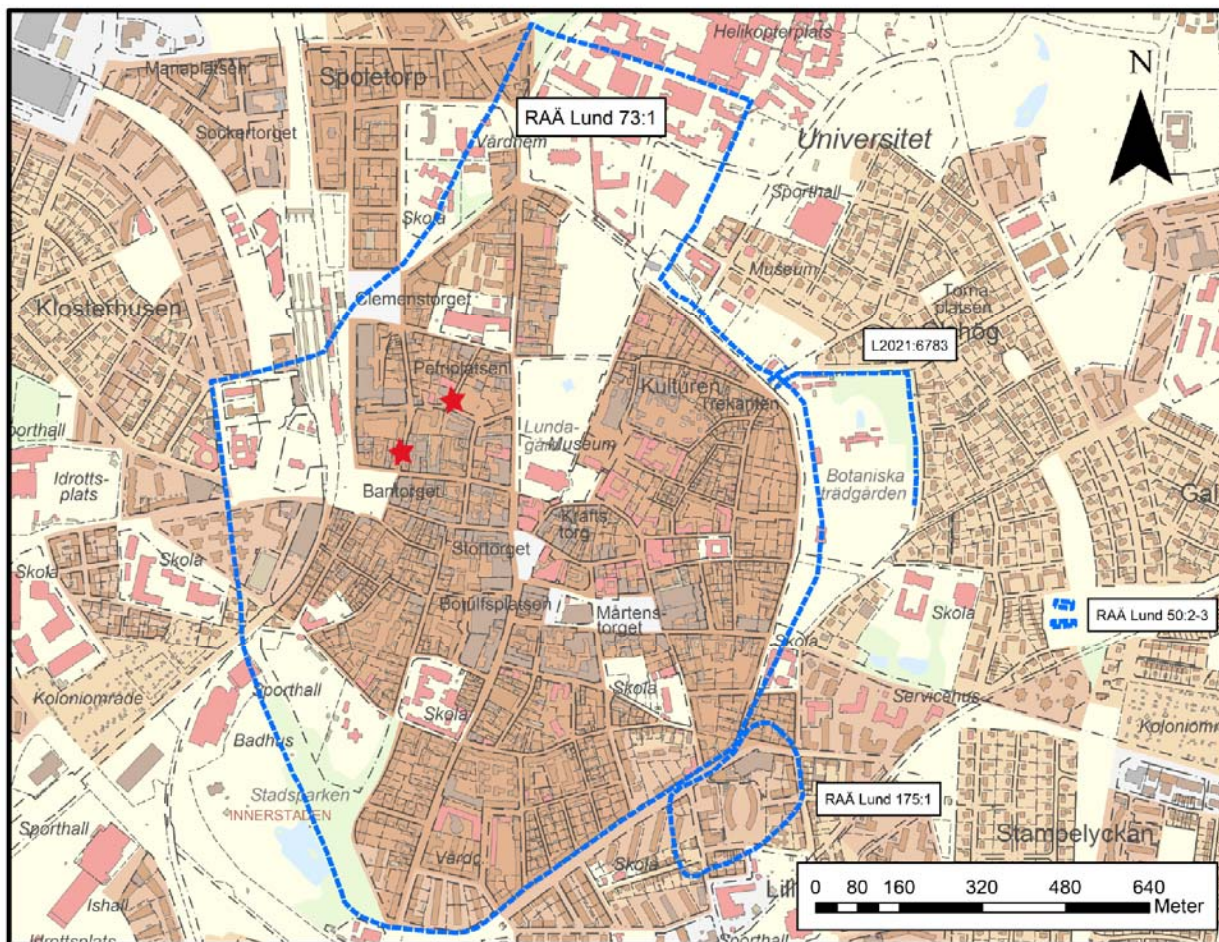
Omslagsbild: Vy från södra änden av Winstrupsgatan mot Sankt Petri kyrkogata
Upphovsrätt: Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Inledning	5
Fornlämningsmiljö	6
Genomförande och resultat	6
Winstrupsgatan 61000-597	6
Bytaregatan 61000-636	9
Slutsatser	11
Administrativa och tekniska uppgifter	12
Referenser	13

Sammanfattning

- Eitel Networks AB hade hos Länsstyrelsen i Skåne ett löpande generellt tillstånd att utföra mindre schaktningar i samband med reparationer, underhåll och nyanläggning av ledningar inom Lunds medeltida stad (RAÄ Lund 73:1, L1988/5459). Länsstyrelsens tillstånd gällde under perioden 2017-08-29 till 2019-12-31. (Lst. Dnr. 431-20203-2017, Kulturens projektnr. 61000-584).
- Under perioden 2017-09-25 till 2018-02-08 utförde Kulturens arkeologer schaktningsövervakningar inom två ärenden (61000-597 Winstrupsgatan och 61000-636 Bytaregatan, Klostergatan, Kyrkogatan mfl.). Sammantaget grävdes och dokumenterades åtta schakt.
- Inga intakta äldre kulturlager påträffades i schakten. Endast schaktfyllning i form av sand och omrörda kulturlager framkom.
- Dokumentationen av schaktningarna har bidragit till kunskap om tidigare schaktningars omfattning inom Lunds medeltida stad, fornlämning RAÄ Lund 73:1, L1988:5459.

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning RAÅ Lund 73:1, L1988:5459, med platserna för undersökningarna markerade med röda stjärnor.

Inledning

Eltel Networks AB fick ett löpande generellt tillstånd av Länsstyrelsen i Skåne att utföra mindre schaktningar i samband med reparation, underhåll och nyanläggning av ledningar (Lst. Dnr. 431-20203-2017, Kulturens projektnr. 61000-584). Tillståndet gällde inom Lunds medeltida stad (fornlämning RAÅ Lund 73:1, L1988/5459) med villkor att en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning utfördes i samband med markarbeten.

Tillståndet gällde under perioden 2017-08-29 till 2019-12-31. Inom tillståndsperioden utfördes två ärenden vilka redovisas i denna rapport.

Fornlämningsmiljö

Winstrupsgatan och norra delen av Bytaregatan ingick i Lunds medeltida gatunät. Dock är nuvarande södra änden av Bytaregatan anlagd efter reformationen, över platsen för Sankt Jakobs kyrka. Under medeltiden tros Bytaregatan och Winstrupsgatan ha varit sammanlänkat någonstans mitt i kvarteret Gråbröder. Under äldre tider utgjordes huvuddelen av markerna i området av trädgårdar och lyckor med ett fåtal byggnader. Majoriteten av bebyggelsen kring Winstrupsgatan koncentrerades främst kring gatans västra sida, på den östra sidan förekom endast ett fåtal byggnader. Endast tre arkeologiska undersökningar finns i Kulturens Lundaarkiv som berör Winstrupsgatan, alla av liten omfattning. Från två av dessa anges fynd av gråstensamlingar tolkade som husgrunder av medeltida ursprung. Även från tomterna i kringliggande kvarter är det arkeologiska materialet tolkat som husgrunder av medeltida ursprung (Kulturens LA-arkiv). Under lång tid var Bytaregatan en perifer plats, på Espmans karta från år 1784 benämns Bytaregatan som "bakgatan". Detta ändrades dock under 1850-talet i och med södra stambanans sträckning vilket försköt Lunds centrum västerut (Bevaringskommittén 1981:18 f).

Genomförande och resultat

Winstrupsgatan 61000-597

I korsningen Winstrupsgatan och Knut den Stores gata grävdes tre schakt benämnda schakt A-C. Se figur 2 för schaktplan.

Schakt A var cirka 1,20 × 0,80 m stort och hade ett djup kring 0,50 m. Schaktet grävdes i ett redan befintligt kabelschakt varvid endast kablar och fyllsand framkom.

Schakt B var cirka 1,00 × 0,80 m stort med ett djup på cirka 0,30 m. Även detta schakt grävdes i ett redan befintligt kabelschakt varvid endast kablar och fyllsand framkom.

Schakt C var cirka 3,00 × 0,80 m stort och hade ett djup på cirka 0,90 m. Schaktet grävdes i ett redan befintligt kabelschakt därför framkom en stor del sentida fyllsand. Dock påträffades i botten av schaktet omrörda kulturlager som använts som återfyllning i det tidigare schaktet. De omrörda kulturlagerna utgjordes troligtvis av tidigare rivningsmassor med inslag av röda tegelbrockor, röda tegelfragment, kalkbruk och träkol.

Tidsperiod: 2017-09-25 till 2017-09-26

Fälttid: 2 h

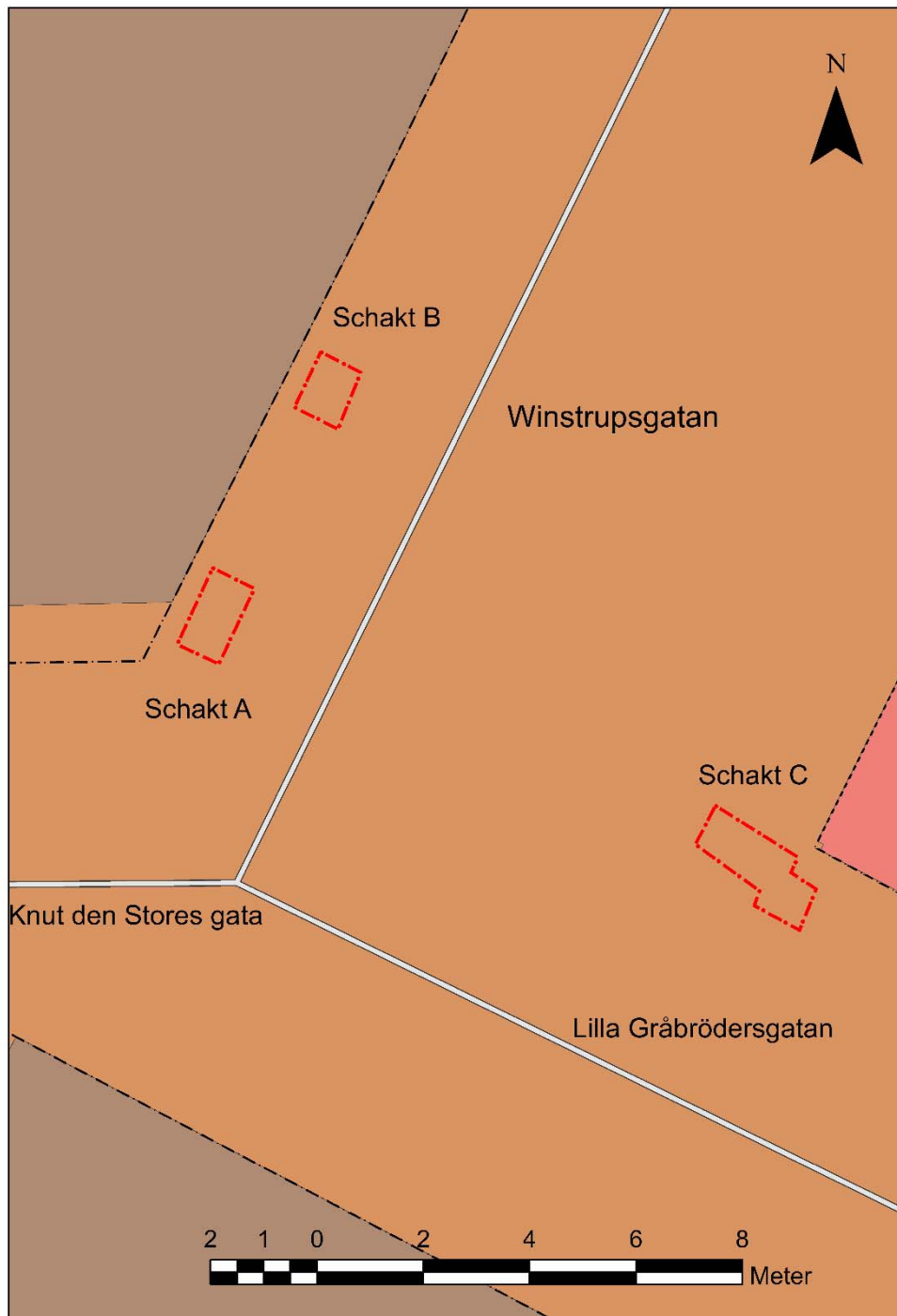
Fältarkeolog: Krister Kàm Tayanin

Schaktad yta: 4 m²

Schaktad volym: 2 m³

Ritningar: 1 A3-ark: planritning skala 1:100, sektionsritning skala 1:20

Figur 2. Schakt A-C utmed Winstrupsgatan.

Bytaregatan 61000-636

I Bytaregatan mellan Klostergatan och Knut den Stores gata grävdes fem schakt för nedläggning av fiberkabel, benämnda schakt 1-5. Endast fem av sex planerade schakt grävdes. I schakten framkom endast sentida bärlager och fyllsand i befintliga schakt. Se figur 3 för schaktplan.

Schakt 1 var cirka $1,60 \times 0,70$ m stort och cirka 0,40 m djupt.

Schakt 2 var cirka $1,50 \times 0,70$ m stort och hade ett djup på cirka 0,90 m.

Schakt 3 var cirka $1,40 \times 0,40$ m stort och cirka 0,70 m djupt.

Schakt 4 var cirka $1,40 \times 0,70$ m stort och hade ett djup på cirka 0,50 m.

Schakt 5 var cirka $1,30 \times 0,70$ m stort och cirka 0,50 m djupt.

Tidsperiod: 2018-02-08 till 2018-02-15

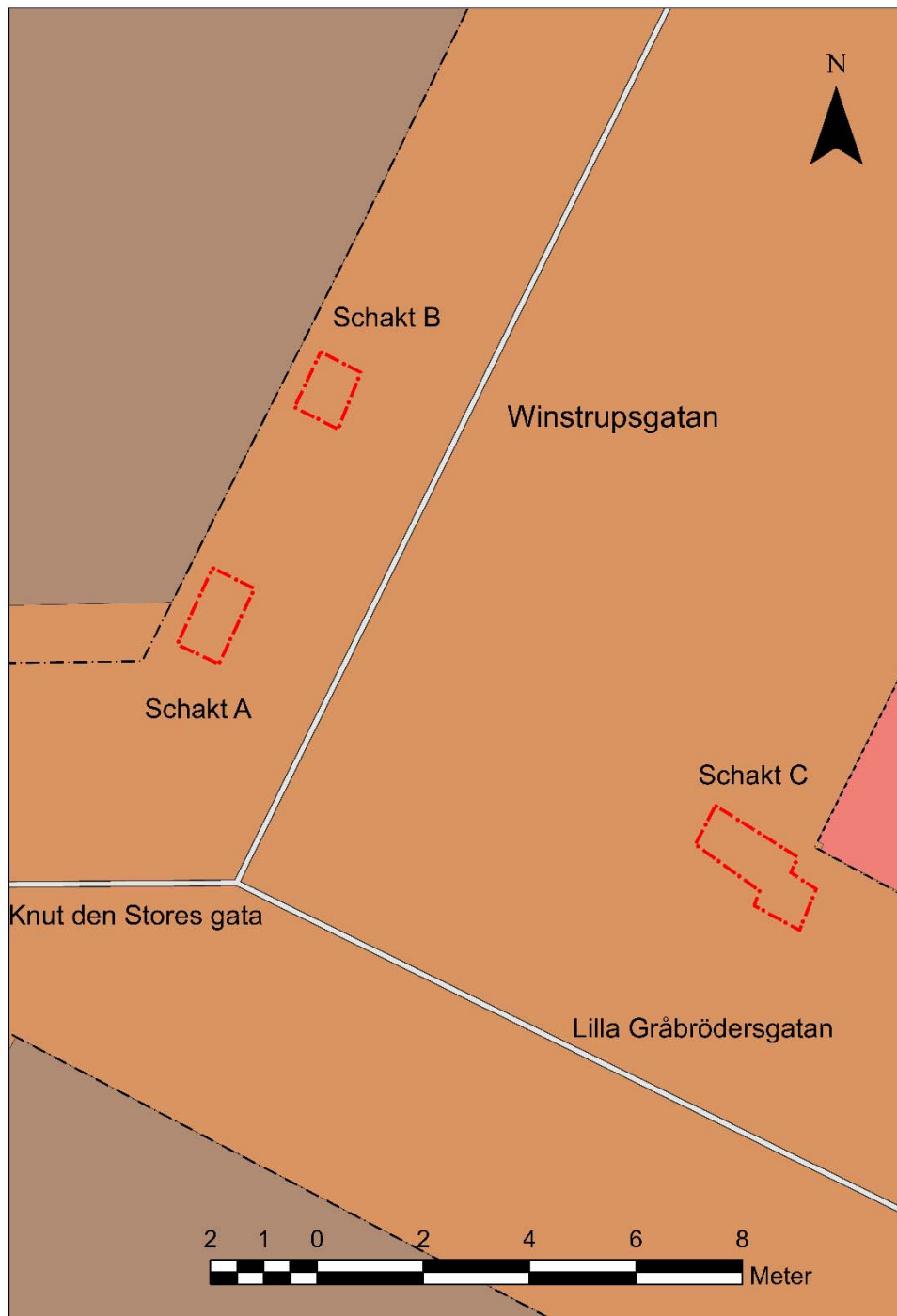
Fälttid: 2 h

Fältarbeolog: Aja Guldåker och Jan Kockum

Schaktad yta: 4 m^2

Schaktad volym: 3 m^3

Ritningar: 1 A3-ark: planritning skala 1:100

Figur 3. Schakt 1-5 utmed Bytaregatan

Slutsatser

Kulturen i Lund har delgivits information om två schaktningsarbeten för nyanläggning av fiberkablar i befintliga schakt. Schaktningarna företogs inom fornlämning RAÄ Lund 73:1, L1988/5459.

Ingrepp i fornlämningar är återkommande inom Lunds medeltida stadsområde. Kulturen föreslår att markarbeten i samband med mindre schaktningsåtgärder även fortsättningsvis kontrolleras antikvariskt. Detta även om schaktningarna planeras att göras i redan befintliga schakt, då det endast krävs att schaktet vidgas för att nya kulturlager ska blottas. Antikvarisk medverkan bidrar även till att schaktningsarbetet minimeras.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr	431-20203-2017	Fornlämning nr/art	RAÄ 73:1
Landskap	Skåne	Län	Skåne
Kommun	Lund	Trakt/kvarter/fastighet	Bytaregatan, Winstrupsgatan
Typ av exploatering	Markkabel		
Uppdragsgivare	Eltel Networks AB		
Typ av undersökning	Schaktningsövervakning		
Ansvarig institution	Kulturen		
Fältarbetsledare	Aja Guldåker, Krister Kàm Tayanin		
Övrig personal	Jan Kockum		
Fältarbetstid	2017-09-25 - 2018-02-08		
Fälttid			
Arkeolog	4 h		
Undersökningens omfattning			
Yta	8 m ²		
Kubik	5 m ³		
Schaktmeter	12,50 m		
Fyndmaterial (förvaring m.m.)	Inga fynd tillvaratogs		
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen för respektive ärende		
Ritningar, dokumentation	2 st A3-ark: 2 planritningar skala 1:100, 1 sektionsritning skala 1:20		

Referenser

Bevaringskommittén, 1981. Lunds stadskärna. Bevarings-program. Clemens och Drottens rotar. Lund: Lunds kommun.

Kulturens LA-arkiv.

2022

- 2022:1 Rådhuset i Helsingborg Kunskapsunderlag. Rådhuset 3, Helsingborg. Lena Hector och Carita Melchert.
- 2022:2 Munkarps kyrka, Munkarp 4:40, Höörs kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan. Carita Melchert.
- 2022:3 Värpinge 17:10, RAÄ 156:1, L1988:4998. Värpinge, Lunds socken, Lunds kommun, Skåne län. Schaktningsövervakning 2018. Aja Guldåker & Sebastian Boström.
- 2022:4 Innerstaden 2:1 – Lilla Fiskaregatan, RAÄ Lund 73:1, L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2017. Kristoffer Brink.
- 2022:5 Universitetet 1. RAÄ Lund 73:1, L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Schaktningsövervakning 2021. Sebastian Boström
- 2022:6 Lilla Fiskaregatan och Stora Gräbrödersgatan, fornlämning RAÄ Lund 73:1/Lämningsnr 1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Gertie Ericsson.
- 2022:7 Sankt Petri Kyrkogata. RAÄ Lund /L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020-2021. Sebastian Boström.
- 2022:8 Sankt Mikael 6. RAÄ Lund /L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Krister Kàm Tayanin.
- 2022:9 Västra Mårtensstorget. RAÄ Lund /L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Linnea Lidh
- 2022:10 Kv Eskil 20. RAÄ Lund /L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2017. Imelda Bakunic Fridén
- 2022:11 Apoteket Svanen, Apotekaren 11, Lunds kommun, Skåne län, Antikvarisk medverkan 2021-2022. Carita Melchert.
- 2022:12 Bredgatan etapp 3. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2017-2018. Sebastian Boström.
- 2022:13 Lund 73:1. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2017-2018. Krister Kàm Tayanin.